

Maatregelen inzake het Corona-virus

Relevante regelgeving wat omgeving betreft

- [Decreet van 20 maart 2020](#) over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid
- [Besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020](#) houdende vaststelling van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, zoals vermeld in het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid
- [Besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020](#) tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de omgevingsvergunning, hierna "BVR 24/3/2020"

* *

*

Het Vlaams Parlement heeft op 18 maart 2020 het decreet over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, het Nooddecreet, goedgekeurd. Dit decreet treedt in werking op 20 maart 2020, datum waarop de Vlaamse Regering dit decreet bekrachtigd heeft.

Dit Nooddecreet, ten gevolge van het coronavirus, voorziet in 2 zaken.

1. het voert een tijdelijke afwijking in op de omgevingsvergunningsvergunningsplicht en -meldingsplicht voor onder andere de bouw en uitbating van bijkomende ziekenhuis- en andere verzorgingsfaciliteiten, bijkomende productiefaciliteiten voor geneesmiddelen en medisch materiaal en onderzoeksinstellingen in verband met de uitbraak van het coronavirus.
2. het machtigt de Vlaamse Regering om maatregelen te treffen inzake allerhande geldende procedurebepalingen, zoals termijnen en verplichtingen. Hierbij kan gedacht worden aan het opschorten van openbare onderzoeken, informatievergaderingen, hoorzittingen, maar ook het opschorten van bepaalde beslissingstermijnen.

[Hier](#) vindt u de tekst van het decreet.

De parlementaire voorbereiding vindt u [hier](#).

Op [20 maart 2020](#) stelde Vlaamse Regering de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid vast, en bepaalde de startdatum op diezelfde dag, nl. 20 maart 2020.

De afwijkingsregeling (die ervoor zorgt dat geen vergunningen of meldingen nodig zijn voor bijvoorbeeld bouwen van tijdelijke ziekenhuizen) geldt voor 120 opeenvolgende dagen vanaf 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020.

Daarnaast heeft de Vlaamse Regering op 24 maart 2020 ook reeds maatregelen getroffen wat betreft de omgevingsvergunningsprocedures.

Principe is dat de beslissingstermijnen van deze dossiers verlengd worden, maar dat, indien bepaalde stappen mogelijk zijn, deze wel uitgevoerd kunnen worden.

Hieronder worden alle maatregelen in detail besproken.

1. AFWIJKING OP DE OMGEVINGSVERGUNNINGSP LICHT

1.1. Afwijkingsmogelijkheid

Startdatum en duur van de civiele noodsituatie

Specifieke constructies, functiewijzigingen en exploitaties

Garanties naar mens en milieu

Bekendmaking van de startdatum van de afwijkingsmogelijkheid

Verlenging van de civiele noodsituatie

1.2. Beroep op de afwijkingsmogelijkheid

Voor welke handelingen, functiewijzigingen of exploitaties?

Voor welke instanties?

Welke kennisgevingen?

2. MAATREGELEN VOOR DE OMGEVINGSVERGUNNINGSPROCEDURE

Voor welke dossiers?

Uitgangspunt: verlenging maar mogelijkheid tot verdere behandeling

Wat met het volledigheid- en ontvankelijkheidsonderzoek?

Wat met advisering?

Wat met openbare onderzoeken?

Wat met informatievergaderingen?

Wat met hoorzittingen?

Wat met de omgevingsvergunningcommissies?

Wat met beslissingstermijnen?

Wat met de termijn om beroep in te stellen?

Wat met opheffingen?

Wanneer mag ik mijn vergunning uitvoeren?

Kunnen bepaalde maatregelen verlengd worden?

1. AFWIJKING OP DE OMGEVINGSVERGUNNINGSPLICHT

Het Nooddecreet voorziet enerzijds in een procedure om de afwijkingsmogelijkheid mogelijk te maken.

Anderzijds is ook een summiere procedure opgenomen voor instanties die gebruik wensen te maken van de afwijkingsmogelijkheid.

1.1. Afwijkingsmogelijkheid

Het Nooddecreet voorziet dat er geen omgevingsvergunning of omgevingsmelding nodig is voor stedenbouwkundige handelingen of voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit die tot doel hebben om het Coronavirus te bestrijden.

Er is geen afwijking voorzien voor eventuele andere vergunningen, toelatingen, ... of voor omgevingsvergunningen voor andere handelingen of exploitaties.

De Vlaamse Regering is echter wel gemachtigd om hier nadere regels voor uit te werken.

Let wel, de bepalingen van het bestaande Vrijstellingenbesluit, dat de tijdelijke plaatsing van constructies, met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, onder bepaalde voorwaarden vrijstelt van vergunning gedurende een periode van 4 maal 30 dagen, blijft ook van toepassing.

➤ **Startdatum en duur van de civiele noodsituatie**

De afwijkingsregeling geldt van 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020.

Indien de Vlaamse Regering zou beslissen om de termijn van de civiele noodsituatie (eenmalig) te verlengen met maximaal 120 dagen, zal hierover tijdig gecommuniceerd worden.

➤ **Specifieke constructies, functiewijzigingen en exploitaties**

Vervolgens is het zo dat de afwijkingsregeling alleen geldt voor constructies, functiewijzigingen en exploitaties die tot doel hebben geneesmiddelen en medisch materiaal te produceren, of de ziekenhuiscapaciteit en de capaciteit van andere zorgvoorzieningen, verzorgingsinrichtingen of onderzoeksinstellingen te verhogen of te verbeteren om de gevolgen van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid te voorkomen of op te vangen.

Hierbij kan gedacht worden aan de bouw van extra ziekenhuis- en andere verzorgingsfaciliteiten, extra productiefaciliteiten voor geneesmiddelen en medisch materiaal, en onderzoeksinstellingen.

➤ **Garanties naar mens en milieu**

De algemene en sectorale milieuvorwaarden en verplichtingen, en de toepassingsregels ervan, bepaald bij of krachtens het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, worden nageleefd.

Relevante Europese verplichtingen rond emissies zijn o.a. immers omgezet in deze algemene en sectorale voorwaarden.

1.2. Beroep op de afwijkingsmogelijkheid

➤ Welke kennisgevingen?

Een kennisgeving aan de overheid

De instantie die de afwijkingsregeling wenst toe te passen, brengt hiervan de volgende instanties van op de hoogte:

- de Vlaamse Regering, per adres van het departement Omgeving
- de betrokken provincie
- de betrokken gemeente of gemeenten.

Zij doet dit per brief of bij voorkeur per mail (voor het departement: GOP.omgeving@vlaanderen.be) uiterlijk de dag voor de start van de stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie.

Die kennisgeving moet verplicht bepaalde informatie bevatten, nl.:

- een omschrijving van de stedenbouwkundige handelingen (met inbegrip van eventuele functiewijzigingen) en de exploitatie,
- de toepasselijke rubrieken van de indelingslijst,
- de perceelsgegevens.

Bekendmakingen aan de burger

Deze instantie maakt ook, uiterlijk de dag voor de start van de stedenbouwkundige handelingen of de exploitatie, bekend dat ze zich beroept op de afwijkingsregeling.

Ze doet dit door een affiche aan te plakken, gedurende minstens 30 dagen vanaf de kennisgeving aan de overheden.

Hierbij gelden de bepalingen voor aanplakking van een affiche van een verleende omgevingsvergunning.

Daarnaast worden de kennisgevingen ook gepubliceerd op de website van het departement Omgeving, de betrokken provincie en de betrokken gemeente of gemeenten.

Het is niet mogelijk om de kennisgeving via het Omgevingsloket te bezorgen omdat het loket daar technisch niet op voorzien is.

2. MAATREGELEN VOOR DE OMGEVINGSVERGUNNINGSPROCEDURE

De decreetgever is zich ervan bewust dat de kans bestaat dat bij de Vlaamse en lokale administraties cruciale functies uitvallen, waardoor bepaalde aanvragen niet binnen de gestelde termijnen behandeld worden of bepaalde adviestermijnen niet kunnen worden gerespecteerd.

Vandaar dat in het Nooddecreet werd opgenomen dat de Vlaamse Regering in deze uitzonderlijke situatie bepaalde dwingende termijnen, zoals een beslissingstermijn, kan opschorten of verlengen, en maatregelen kan treffen voor andere procedurele of administratieve verplichtingen, zoals de organisatie van een openbaar onderzoek of de organisatie van een hoorzitting.

[De Vlaamse Regering heeft op 24 maart 2020 reeds in een eerste reeks van maatregelen voorzien](#), meer bepaald op vlak van de omgevingsvergunningsprocedure.

Voor welke dossiers?

De uitgewerkte maatregelen gelden voor:

- Lopende vergunningsaanvragen in eerste aanleg en lopende administratieve beroepen (ingediend vóór 24 maart 2020)
- Nieuwe vergunningsaanvragen en nieuwe administratieve beroepen (ingediend vanaf 24 maart 2020 tot en met 24 april 2020)
- Lopende en nieuwe verzoeken en initiatieven tot ambtshalve bijstelling van de omgevingsvergunning (ingediend vóór 24 maart 2020 en ingediend vanaf 24 maart 2020 tot en met 24 april 2020)

Met andere woorden, de maatregelen gelden niet (noodzakelijk) voor de gehele duur van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid.

Op deze manier is ook duidelijk wanneer de maatregelen eindigen, zodat men voldoende tijd heeft om zich voor te bereiden op het hernemen van de taken in het kader van de omgevingsvergunning en men tegelijk ook de nodige tijd heeft om de na-ijleffecten bij een eventueel opheffen van de federale maatregelen op te vangen.

Gezien het onzeker is of de maatregelen met betrekking tot essentiële verplaatsingen en "social distance" nog verder in de tijd zullen worden verlengd, **kan de minister deze datum van 24 april 2020 verlengen.**

Hierbij geldt wel dat :

1. deze verlenging de einddatum van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, met inbegrip van een eventuele verlenging, niet mag overschrijden. Deze einddatum is momenteel vastgesteld op 17 juli 2020.
2. De verlenging bekendgemaakt wordt door
 - a. een bericht in het Belgisch Staatsblad,
 - b. een publicatie op de website van het departement Omgeving en
 - c. een publicatie op de website van de Dienst van de Bestuursrechtscollèges.

De maatregelen gelden niet voor vergunningsaanvragen en administratieve beroepen die na de vernietiging van een eerdere beslissing (door bijvoorbeeld de Raad voor Vergunningsbetwistingen) opnieuw in behandeling genomen worden door de bevoegde overheid na 24 april 2020.

Uitgangspunt: verlenging maar mogelijkheid tot verdere behandeling

We kiezen voor een verlenging van termijnen, zonder de overheden die zich zo organiseren dat ze van thuis uit verder werken, te blokkeren.

Er wordt aangeraden de dossiers die behandeld kunnen worden, ook effectief te behandelen. De verlenging van de beslissingstermijn en de andere maatregelen betekenen immers geen algemeen uitstel.

Er wordt aangeraden om waar mogelijk zo snel stappen uit te voeren en te beslissen om zo aanvrager, beroepsindiener en burger niet te lang in het ongewisse te laten en de economische stilstand niet nog erger te maken.

Wat met het volledigheid- en ontvankelijkheidsonderzoek?

Het BVR 24/3/2020 bepaalt niets over het volledigheid- en ontvankelijkheidsonderzoek. De termijn hiervoor (alsook voor het onderzoek of een milieueffectrapport moet worden opgesteld) blijft gewoon lopen.

Aldus moet het resultaat van dit onderzoek, binnen 30 dagen aan de aanvrager meegedeeld worden, hetzij vanaf de dag na de datum waarop de vergunningsaanvraag is ingediend hetzij na de ontvangst van de ontbrekende gegevens of documenten.

Wordt geen beslissing over het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek genomen binnen de dertig dagen, dan beginnen de beslissingstermijnen te lopen.

Op de website van de gemeente wordt de informatie in verband met start- en einddata van de openbare onderzoeken actueel gehouden. Als de gemeente met toepassing van artikel 67 van het Omgevingsvergunningsdecreet opdracht heeft gekregen een openbaar onderzoek in te stellen, houdt zij het bevoegd bestuur op de hoogte van deze informatie in verband met start- en einddata van de openbare onderzoeken.

De beslissingstermijnen worden wel verlengd (zie verder).

Wat met advisering?

(art. 12 BVR 24/3/2020)

Door de uitbraak van het Corona-virus en de in het kader hiervan uitgevaardigde veiligheidsmaatregelen, is het mogelijk dat de bevoegde overheid nog werkt, maar dat een adviesinstantie (door personeelstekort of juist door deze maatregelen) niet tijdig adviezen kan verstrekken.

Een uitblijvend advies wordt tijdens de duur van de maatregelen niet langer automatisch geacht stilzwijgend gunstig te zijn. Met laattijdige adviezen kan de bevoegde overheid dus wel degelijk rekening houden.

Wel kan, als het advies uitblijft, aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Hierbij is het aangewezen dat de bevoegde overheid en de adviesinstantie elkaar zoveel mogelijk raadplegen.

Is de capaciteit van een adviesinstantie ontoereikend, en passeren hierdoor dossiers waarin normalerwijze een negatief advies zou worden uitgebracht, moet de adviesinstantie de mogelijkheid hebben haar bezwaren op het project mee te kunnen delen.

Vandaar dat is voorzien dat bij het uitblijven of laattijdig verstrekken van een advies omwille van de civiele noodsituatie, de adviesinstantie haar mogelijkheid om beroep in te stellen, niet verliest.

Wat met openbare onderzoeken?

(art. 10 BVR 24/3/2020)

Het organiseren van een volwaardig openbaar onderzoek van 30 dagen is omwille van de federale restrictieve maatregelen met betrekking tot essentiële verplaatsingen en "social distance" regels zeer moeilijk, zonet onmogelijk.

Om de rechten van alle burgers te vrijwaren en ook om rechtszekerheid te bieden aan vergunninghouders wordt het noodzakelijk geacht restricties op te leggen aan de mogelijkheden tot het organiseren van een openbaar onderzoek en deze te koppelen aan de einddatum van de maatregelen inzake omgevingsvergunningen, 24 april 2020.

Lopende openbare onderzoeken (reeds opgestart en nog niet afgelopen op 24 maart 2020), op datum van inwerkingtreding van het BVR 24/3/2020, worden verplicht opgeschort vanaf 25 maart 2020. De resterende dagen van het openbaar onderzoek worden gehouden na 24 april 2020.

Op de website van de gemeente wordt de informatie in verband met start- en einddata van de openbare onderzoeken actueel gehouden.

Als de gemeente opdracht heeft gekregen een openbaar onderzoek in te stellen, houdt zij het bevoegd bestuur op de hoogte van deze informatie.

Bezwaren die ingediend worden in de periode van 24 maart tot en met 24 april 2020 zijn geldig, en moeten in de verdere procedure behandeld worden.

De organisatie van nieuwe openbare onderzoeken kan slechts plaatsvinden na 24 april 2020.

Deze opschorting kan worden verlengd (zie verder).

Wat met informatievergaderingen?

Het BVR 24/3/2020 bepaalt niets over informatievergaderingen.

In het Omgevingsvergunningenbesluit is echter bepaald dat de gemeente, samen met de vergunningsaanvrager en het bevoegde bestuur, ten minste één informatievergadering organiseert de eerste twintig dagen van het openbaar onderzoek, toch in een beperkt aantal belangrijke dossiers.

Omwille van de specifieke aard van huidige civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, nl. de uitbraak en mondiale verspreiding van het Coronavirus, is dit uiteraard absoluut te vermijden.

Bovendien worden alle lopende openbare onderzoeken stilgelegd, en na 24 april 2020 verder gezet.

Nieuwe openbare onderzoeken mogen maar plaatsvinden na 24 april 2020.

Aldus worden ook **de informatievergaderingen verdaagd**, tot wanneer de openbare onderzoeken terug opgestart worden.

Wat met hoorzittingen?

(art. 11, eerste lid, BVR 24/3/2020)

De vergunningsaanvrager in de gewone vergunningsprocedure eerste aanleg kan vragen om gehoord te worden door de bevoegde omgevingsvergunningscommissie (als deze advies moet uitbrengen).

In beroep kan zowel de vergunningsaanvrager als de beroepsindiener vragen om gehoord te worden door de bevoegde overheid of de bevoegde omgevingsvergunningscommissie.

Ook dit is omwille van de civiele noodsituatie niet aangewezen.

Daarom wordt voorzien dat tijdens de duur van de maatregelen het bevoegde bestuur, de provinciale of gewestelijke omgevingsambtenaar of de voorzitter van de omgevingsvergunningscommissie kan beslissen hoorzittingen **alleen schriftelijk, via teleconferentie of via videoconferentie** te houden.

Als een hoorzitting gevraagd wordt, dan is dit een procedureel verplichte stap.

In plaats van de hoorzitting op een veilige wijze te houden, zoals hiervoor uiteengezet, kan er ook voor gekozen worden om de hoorzitting **uit te stellen** tot na het einde van de maatregelen.

Dit is mogelijk omdat de beslissingstermijn ook is verlengd.

Wat met de omgevingsvergunningscommissies?

(art. 11, tweede lid, BVR 24/3/2020)

De advisering door de provinciale of gewestelijke omgevingsvergunningscommissie is (in sommige dossiers) een procedureel verplichte stap.

Om de werking niet volledig te verstoren, is voorzien dat deze commissies via **teleconferentie of videoconferentie** kunnen vergaderen.

De voorzitter van de commissie kan er ook voor opteren de vergadering uit te stellen tot na het einde van de maatregelen, wat mogelijk is door de verlenging van de beslissingstermijn.

In dit laatste geval moet de omgevingsvergunningscommissie er over waken om bij het einde van de maatregelen niet met een onmogelijk groot aantal in te halen dossiers geconfronteerd te worden. Daarom kan het aangewezen zijn om toch een aantal dossiers op "veilige" wijze te adviseren.

Wat met beslissingstermijnen?

(art. 4, 5 en 6 BVR 24/3/2020)

De beslissingstermijnen worden zowel in eerste aanleg als in beroep verlengd.

Dit geldt zowel voor dossiers die al volledig en ontvankelijk zijn verklaard, als voor dossiers die na de start van de maatregelen volledig en ontvankelijk worden verklaard.

Hierbij gelden volgende verlengingen:

- de beslissingstermijn in de vereenvoudigde procedure wordt met 30 dagen verlengd (van 60 naar 90 dagen)
- de beslissingstermijn in de gewone procedure wordt met 60 dagen verlengd (van 105 of 120 dagen naar 165 of 180 dagen)
- de beslissingstermijn in beroep wordt verlengd met 60 dagen

Deze termijn kan worden verlengd (zie verder).

Decretaal is bepaald dat de beslissingstermijnen berekend worden vanaf de datum dat het de aanvraag of het beroep (al dan niet stilzwijgend) ontvankelijk en volledig wordt verklaard (of als de opgevraagde, ontbrekende stukken ontvangen werden).

Daarnaast blijven de mogelijkheden van een termijnverlenging van 60 dagen (bijvoorbeeld bij gebruik van administratieve lus, wijzigingslus, of tussenkomst van de gemeenteraad) ook behouden.

Wat met de termijn om beroep in te stellen?

(art. 7 BVR 24/3/2020)

De termijn om een administratief beroep in te stellen wordt **verlengd met 30 dagen (van 30 naar 60 dagen)**.

Het verlengen van de beroepstermijn is noodzakelijk om de rechten van belanghebbende te vrijwaren gelet op de restrictieve maatregelen die uitgevaardigd werden door de federale regering met betrekking tot essentiële verplaatsingen en "social distance" regels.

Beroep kan maar worden ingesteld indien men ten gronde geïnformeerd is over de genomen beslissing. Echter, door voormelde maatregelen wordt inzage van een genomen beslissing en de bijhorende dossierstukken bemoeilijkt.

Deze termijn kan worden verlengd (zie verder).

Wat met opheffingen?

De opheffing van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden volgt de procedure voor bijstelling ervan. De gewone of vereenvoudigde procedure is hierop van toepassing.

De schorsing of opheffing van de omgevingsvergunning wat betreft de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit vindt plaats op verzoek van de bevoegde overheid.

Het initiatiefrecht is hier in handen van de overheid, dus er wordt vanuit gegaan dat deze niet lichtzinnig een bijstellingsprocedure opstart na de startdatum van de civiele noodsituatie tot het verstrijken van de maatregelen.

Bovendien wordt bij de uitwerking van deze bijstelling in het Omgevingsvergunningenbesluit verwezen naar bepalingen in het Omgevingsvergunningendecreet die handelen over de gewone procedure.

Dit betekent dat de **verlengingen automatisch ook op opheffingen** van toepassing zijn.

Wanneer mag ik mijn vergunning uitvoeren?

(art. 8 BVR 24/3/2020)

Van een omgevingsvergunning mag normalerwijze worden gebruikgemaakt als de aanvrager niet binnen 35 dagen op de hoogte is gebracht van de instelling van een schorsend administratief beroep.

Gezien de termijn om beroep in te stellen verlengd wordt met 30 dagen, is het ook nodig de termijn waarna gebruik kan gemaakt worden van de vergunning te verlengen met eveneens 30 dagen.

De totale wachtermijn bedraagt dus 65 dagen.

Deze verlenging geldt voor omgevingsvergunningen, verleend vanaf 24 maart 2020, datum van inwerkingtreding van dit besluit, tot en met 24 april 2020, behoudens in geval van verlenging van de einddatum door de minister.

Kunnen bepaalde maatregelen verlengd worden?

(art. 9 BVR 24/3/2020)

Het is niet duidelijk hoelang de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid zal aanhouden en hoelang de federale veiligheidsmaatregelen, waaronder het verbod voor niet-essentiële verplaatsingen en "social distance" regels, van kracht zullen zijn. Deze kunnen mogelijks nog verstrengd worden.

Daarnaast is het onzeker in welke mate gemeenten, provincies en Vlaamse overheid de administratieve afhandeling van dossiers kunnen waarborgen en de nodige ondersteuning verlenen.

Bijgevolg is voorzien dat de Minister, bevoegd voor Omgeving, de volgende termijnen kan verlengen:

- De beslissingstermijn in de gewone en de vereenvoudigde vergunningsprocedure in eerste aanleg, en de beslissingstermijn in administratief beroep,
- De termijn om een administratief beroep in te stellen,
- De termijn die bepaalt wanneer gebruik mag worden gemaakt van een omgevingsvergunning.

Doordat de uitgewerkte bepalingen van overeenkomstige toepassing zijn op verzoeken en initiatieven tot ambtshalve bijstelling van de omgevingsvergunning, kunnen ook daar de termijnen verlengd worden.

Deze verlenging kan de maximale duurtijd van de civiele noodsituatie (thans vastgelegd op 17 juli 2020), met inbegrip van een eventuele verlenging, niet overschrijden.

Als de minister overgaat tot verlenging, moet ze deze beslissing bekend maken door:

- een bericht in het Belgisch Staatsblad,
- een publicatie op de website van het departement Omgeving,
- een publicatie op de website van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Ook de schorsingstermijn inzake openbare onderzoeken kan door de minister, bevoegd voor Omgeving, verlengd worden.

Deze verlenging mag de maximale duurtijd van de civiele noodsituatie (thans vastgelegd op 17 juli 2020), met inbegrip van een eventuele verlenging, niet overschrijden.

Bekendmaking hiervan gebeurt door:

- een bericht in het Belgisch Staatsblad,
- een publicatie op de website van het departement Omgeving.